

Motion till riksdagen 2022/23:1167

av **Lars Isacson m.fl. (S)**

Hela Sverige ska växa och utvecklas

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att förbättra förutsättningarna för hela Sverige att växa och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett fantastiskt land med stor geografisk variation. Överallt i landet finns det människor som tillsammans bidrar till att skapa tillväxt och välstånd. För oss socialdemokrater är det självklart att vi ska dra nytta av denna utvecklingskraft. Sverige blir starkt av malmen i bergen, av skogen och vattenkraften, men också av förmåga till utveckling, innovationer och samarbete.

Hela Sverige ska växa och utvecklas

Hela Sverige har potential att växa och utvecklas. Många starka näringar som stärker Sverige som land är baserade i glesbygd, och skulle kunna bli ännu starkare om de fick rätt förutsättningar. Samhällets system och regler behöver anpassas efter de olika förutsättningar som finns på olika platser. Det säger sig självt att samma strandskyddsregler inte kan gälla i Stockholms innerstad som i Orsa. Vi måste såväl nationellt som regionalt och lokalt bygga ihop Sverige. Det kräver exempelvis infrastrukturinvesteringar, utbyggd kollektivtrafik, bostadsbyggande och fiber i hela landet. Under pandemin har allt fler jobbat hemifrån, och vikten av stabila bredband i hemmen har ökat. Investeringar i bredband är en möjlighet för människor att bo och arbeta i hela Sverige, och ger också ett minskat bilberoende i glesa delar av landet.

För att bygga ihop Sverige måste vi arbeta långsiktigt med kompetensförsörjning, utbildning och fortbildning där vi aktivt både utbildar till de bristyrken vi ser i både näringsliv och offentlig sektor samtidigt som vi ser till att tillgång till utbildning på lika villkor inte fortsätter vara en fråga om stad mot land. Här har högskolorna och

universiteten en oerhört viktig roll att fylla, och de behöver ha ett tydligt uppdrag att verka för regional utveckling och likvärdig tillgång till utbildning.

Utjämningsystem och en aktiv stat

Staten behöver, genom utjämningsystemet, ta ett stort ansvar för att omfördela ekonomiska medel mellan kommuner och landsting. Det bygger på att man kompenserar för de ökade kostnader som följer av gleshet och svag socioekonomi. Vi vill också se en skattereform som möjliggör för mindre kommuner i glesbygd att klara välfärden. Kommunerna måste dela på ansvaret för nyanlända och staten måste ta krafttag mot den så kallade sociala dumpningen, där kommuner hänvisar personer med stora behov till andra kommuner för att slippa kostnader. Det är också orimligt att kommunerna ofta står med kostnader för försörjningsstöd efter att staten dragit sig tillbaka. Det gäller exempelvis när arbetsmarknadspolitiken växlas ner, eller när etableringsansvaret upphör.

Service till alla medborgare

Staten har ett viktigt ansvar för att se till att det finns en bra service till medborgarna i hela landet, precis som kommunerna har ansvar för att se till att det finns service i hela kommunen. Service som är viktig för medborgarna ska också finnas nära medborgarna. Vi behöver skapa en socialdemokratisk idé om vad man i hela vårt land kan förvänta sig som medborgare. Kärnan i idén måste vara likvärdighet. Den utveckling som skett de senaste årtiondena med ökad centralisering är oacceptabel. Digitaliseringen kan möjliggöra för ökad service i glesbygd, men det förutsätter att lagstiftningen inte sätter käppar i hjulet. Idag läggs exempelvis apotek ner i glesbygd för att man inte har någon farmaceut på orten, och lagen godkänner inte farmaceuter på distans. Staten måste ta ett ansvar för att garantera apotek och tillgång till läkemedel i hela Sverige, även på platser där marknadskrafterna inte ser stor lönsamhet. Staten måste också visa att tryggheten i hela Sverige är prioriterad, när kan man som landsbygdsbo förvänta sig att polisen kommer vid ett högprioriterat larm? I Norge har man infört inställetid för polisen och det var även ett av förslagen från landsbygdskommittén.

Offentliga jobb i hela landet

Det pandemiåret 2020 utan tvekan visat är att den digitalisering som ägt rum ställt gamla synsätt och sanningar på ända. Uppfattningen om hur vi jobbar, var vi jobbar och när vi jobbar har för många yrkesgrupper förändrats. Det här ger en möjlighet att tänka nytt i hur arbete generellt ska organiseras och så även de offentliga jobben. Fler arbetstillfällen kan flyttas från kontor i storstäderna ut i landet, detta oavsett placering av huvudsäte. Runt om i hela landet finns arbetstillfällen både inom privat sektor och offentlig sektor, men staten har tyvärr valt att centralisera arbetstillfällen till huvudstaden och regioncentrum. Detta skapar en sämre arbetsmarknad och färre arbetstillfällen i resten av landet. Det rimliga vore att staten hade en fördelningsprincip som följde de privata jobben, så att staten inte driver urbanisering. Även kommuner och regioner har ett ansvar för att placera verksamhet utanför den största tätorten.

Lars Isacsson (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Helén Pettersson (S)

Kalle Olsson (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Peder Björk (S)